

POSTANOWIENIE

16 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 16 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi S. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z 6 grudnia 2024 r., IX Ga 469/24,
wydanego w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w
W.
przeciwko S. S.
o zapłatę,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek o zasądzenie kosztów postępowania przed
Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą pozwanego S.S. o stwierdzenie niezgodności z
prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z 6 grudnia 2024 r.,

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne
z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie
przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco
błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie

wymaga głębszej analizy prawniczej. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2018 r., sygn. akt II CNP 21/17, postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2022 r., I CNP 8/22).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wyrokiem niezgodnym z prawem - w rozumieniu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. - jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z: 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, z. 1, poz. 17; 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, z. 2, poz. 35; 3 czerwca 2009 r., IV CNP 18/09, 5 września 2008 r., I CNP 27/08, 20 stycznia 2011 r., I BP 4/10). Tę wykładnię wskazanej normy zawartej w przytoczonym przepisie podzielił Trybunał Konstytucyjny, orzekając w wyroku dnia 27 września 2012 roku, (SK 4/11, OTK ZU nr A 2012/8/97), że art. 424¹ § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje tylko wtedy, kiedy niezgodność ta jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną, jest zgodny z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Bezprawność judykacyjną, o której mowa w art. 424¹ § 1 k.p.c., rozumie się zatem w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 17 maja 2006 r., I CNP 14/06; 28 marca 2007 r., II CNP 124/06; 14 kwietnia 2008 r., II BP 62/07; 25 marca 2009 r., V CNP 93/08; 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08; 20 stycznia 2011 r., I BP 4/10). Wiąże się to z założeniem, iż treść orzeczenia zależy również od wyników wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu i przyjętych metod interpretacji norm prawnych przez Sąd orzekający. W związku z tym, może istnieć wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy cechuje subiektywizm (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z:

7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, z. 2, poz. 35; 13 maja 2009 r., IV CNP 122/08).

Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.). Oceny bezzasadności skargi należy dokonywać w powiązaniu z przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie wykładnią pojęcia „niezgodności prawomocnego wyroku z prawem”. Bezzasadność skargi jest oczywista, jeśli z jej treści bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań wynika, że nie może być uwzględniona (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 6 lutego 2009 r., sygn. akt I BP 20/08; 26 sierpnia 2008 r., sygn. akt III BP 3/08; 20 czerwca 2007 r., II CNP 74/07; 22 czerwca 2007 r., sygn. akt V CNP 81/07).

Oczywista bezzasadność skargi zachodzi, gdy przywołane przez skarżącego podstawy skargi już przy pierwszej ocenie prowadzą do konstatacji, że nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Ocena tego, czy skarga jest oczywiście bezzasadna, zawiera w sobie element antycypowania stanowiska sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego przeciwko Skarbowi Państwa o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14, postanowienie Sądu Najwyższego z 20 maja 2022 r., I CNP 12/22).

Wskazać zatem należy, że orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Tylko w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. W niniejszej sprawie w uzasadnieniu skargi skarżący nie przedstawił argumentacji służącej wykazaniu istnienia takiej niezgodności (bezprawności). Wywód prawny skarżącego powinien zawierać argumenty przekonujące o tym, że zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo że zostało wydane w wyniku błędnej

wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 maja 2022 r., I CNP 12/22).

Natomiast motywy skargi, wskazujące na to, że skarżący nie zgadza się z oceną materiału dowodowego dokonanego przez Sądy *meriti*, poza tym, że nie mogą być podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem to jednocześnie w tej sprawie, nie mogą być uznane za czyniące zadość wymaganiu profesjonalnego wyводу prawnego służącemu wykazaniu niewątpliwej sprzeczności orzeczenia Sądu *ad quem* z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa. Autor skargi kasacyjnej wskazał bowiem, że orzeczenie Sądu II instancji jest wadliwe ponieważ „Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę roszczenia, które wynikało z podwyższenia wynagrodzenia przez firmę M. wykonującej prace dodatkowe poza ustalonymi przy zawarciu umowy, a które polegać miały na wymianie układu sterowania, mimo iż pozwany nie wyraził zgody na rozszerzenie zakresu prac i podwyższenie wynagrodzenia.

Przed wszystkim pozwany opiera swoją skargę na wydaniu orzeczenia przez wadliwie obsadzony sąd. Sędzia orzekająca w niniejszej sprawie wybrana została na skutek uchwały upolitycznionej KRS, która też nie jest organem państwowym.”

W pierwszej kolejności należy zatem wskazać, że sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPC. Odwołanie się w takim przypadku do nieważności postępowania byłoby zatem możliwe tylko wówczas, gdyby istniały jeszcze przesłanki przekonujące o naruszeniu przez dany skład sądu w okolicznościach konkretnej sprawy standardu niezawisłości i bezstronności (zob. np. postanowienie Sądu

Najwyższego z 20 listopada 2025 r., I CSK 2703/25). Skarżący takich przesłanek nie przytoczył. Co istotne, nie chodzi o to, że skarżący takich przesłanek nie udowodnił, ale w ogóle ich nie powołał. W związku tym, jego zarzut dotyczący „wadliwie obsadzonego sądu” należy uznać za całkowicie chybiony.

Jednocześnie należy przypomnieć, że z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sądy obu instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że przed przystąpieniem do dzieła w postaci zleconej przez poprzednika prawnego powoda remontu prasy CTO i wymiany sterownika, pozwany uzgodnił z P. K. zakres naprawy oraz cenę. P. K. poinformował pozwanego, że niezbędnym jest, aby wykonanie nowego układu sterowania poprzedzone było naprawą zniszczonych podzespołów hydraulicznych. Następnie, pozwany był informowany o kolejnych etapach naprawy oraz, po zapoznaniu się ze sporządzanymi przez P. K. protokołami, akceptował przedstawiony przez poprzednika powoda plan naprawy. W toku powyższych ustaleń pozwany nigdy nie zgłaszał uwag co do zaproponowanego przez P. K. sposobu i zakresu naprawy urządzenia, oraz nie zgłaszał uwag co do treści przesłanych mu protokołów zawierających szczegółowe wyszczególnienie wykonanych prac. Strony umowy zgodnie ustaliły ponadto, że wykonana przez P. K. usługa nie będzie obejmować wymiany pompy, bowiem pozwany zadeklarował, że wymieni ją samodzielnie.

Uznać zatem należy, że skarżący skupia się w istocie na niedopuszczalnym na etapie postępowania przed Sądem Najwyższym zakwestionowaniu ustalonego w sprawie stanu faktycznego i poczynionej przez sądy obu instancji oceny dowodów. Natomiast ocena dowodów pozostaje wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana oraz kontrolowana przez Sąd Najwyższy.

Tym samym również te zarzuty muszą być uznane za niedopuszczalne, ponieważ, wbrew wyraźnemu zakazowi ustawowemu, w istocie zmierzają do podważenia ustaleń faktycznych, na których został oparty zaskarżony wyrok (zob. postanowienie SN z 25 maja 2022 r. I CNP 113/220).

Zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek powoda o zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym podlegał oddaleniu.

Wniósł on bowiem jedynie o oddalenie skargi, nie wnosił zaś o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania. Skutkuje to tym, że koszty sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę nie mogą być uznane w razie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania za koszty celowej obrony. Wniosek o ich zasądzenie związany był z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 28 maja 2020 r., IV CSK 349/19, , 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91).

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 424⁹ k.p.c.).

M.L.

[a.ł]

Krzysztof Wesołowski